

ואתה תצוה - אתה ורק אתה!

אורה קראוס

שליחה לשעבר בפרת' (תשס"ט-תשע"ב)

כיום מנהלת התיכון באולפנת צביה מעלה אדומים

שלוש פעמים חוזרת בפתיחת פרשת תצווה הפניה הישירה אל משה "ואתה תצווה את בני ישראל..." (כז' כ'), "ואתה הקרב אליך..." (כח' א') "ואתה תדבר אל כל חכמי לב..." (כח' ג'). על ביטוי זה מדגיש הרמב"ן: בעבור שאמר במשכן תמיד ועשית והוא בציווי, אמר בכאן ואתה בעצמך תצווה אליהם... וכן אמר ואתה הקרב אליך את אהרון אחיך כי אתה בעצמך תקראם ותבשרם..."

נראה שבתוך המכלול השלם של בניית המשכן ועשיית הכלים והבגדים, מכלול אותו מרכז ומנהיג משה רבנו, ישנן פרטים אותם הוא מתבקש לעשות בעצמו ממש.

מנהיג, כל מנהיג, ולא משנה האם הוא ראש ממשלה, מנהל בית ספר, ראש משפחה או מחנך כיתה, חייב להיות אמון על העצמת חניכיו ועל ביזור סמכויות. מלאכה מורכבת כבניית המשכן, אינה יכולה ואסור לה שתעשה על ידי אדם אחד בלבד. לא רק מכיוון שהמלאכה לא תוכל להיעשות כך אלא מכיוון שאם תעשה על ידו בלבד, הוא ורק הוא ירגיש את הקשר הנפשי אליה ויבין את מלוא משמעותה.

ועם זאת – מלמד כאן הקב"ה את משה שאי אפשר לבזר הכל ושארף להאצלת סמכויות ישנה מידה וגבול המלאכה לא תושלם ללא אותם הדברים והפרטים אותם יעשה בעצמו ממש. במידה רבה דברים אלו, הם המגדירים את זהותו כמנהיג וצובעים בצבעו היחודי את המלאכה כולה.

בציווי למשה פותח לנו הקב"ה צהר לשאלות ההנהגה הגדולות – מה ראוי למנהיג לעשות בעצמו?

נעיין בקצרה בשלושת הציוויים אותם התבקש משה לעשות.

הראשון – ואתה תצווה את כל בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור. ואורה זו תורה שמן זית זך למאור הוא האור והלב והנשמה. עיסוק במהות במטרות ובחזון לא ניתן לבזר ולהאציל הלאה.

הציווי השני הוא מינויים של אהרון ובניו לכהנים. והשלישי הוא הציווי אל כל חכמי לב על כל פרטי מלאכת בגדי אהרון. את שני הציוויים הללו מצרפים המפרשים לשאלת מינויו של אהרון לכהן, מינוי שהיה יכול להיות מיועד למשה עצמו. צורך הדור כדברי הכלי יקר היה מינויו של אהרון "בזכות בני ישראל שהיו צריכים לכהן כזה עושה שלום", ומתוך כך בא הציווי לחכמי הלב מפי משה דווקא ולכולם יחד על מנת להראות שהדבר הוא בשלמות הדעת וברצון הלב (אור החיים).

הנהגה על כל רבדיה עוסקת תמיד במינויים ובשאלות אישיות שיש בהם רגישויות רבות. כאלו הקשורות אליה וכאלו הקשורות לאחרים, פנייתו של הקב"ה למשה וערובו בשיקולי הדעת בבחירת אהרון, הציווי אליו ההופך אותו לחלק מן המהלך עד הגיעו להשלמת הרצון והדעת מלמדת אותנו פרק חשוב ומשמעותי בהלכות הנהגה ויחסי אנוש.

שבת שלום

לתגובות: orahr@gmail.com